

Η τελευταία μέρα του Αγίου Ιακώβου στο κελί του

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Χαλκίδος

Ὁ μακαριστὸς γέροντας Ἰάκωβος ἀγρύπνησε ἀποβραδὶς μὲ προσευχή. Μὰ ὁ ἐξουθενωμένος δὲ λησμόνησε καὶ τοὺς πονεμένους. Διάβασε τὰ τελευταία γράμματα καὶ ἀπάντησε περίπου σὲ δεκαπέντε. Παρηγόρησε, συμβούλεψε κατὰ περίπτωσιν. 21 τοῦ Νοέμβρη. Ξημερώνοντας θὰ γιόρταζε τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου. Ἐτοιμαζόταν ὅλη τὴ νύχτα, θὰ κατέβαινε. Κανονικὰ δὲ θὰ ἔπρεπε, μὰ τὸ ἤθελε πολὺ. Τόσο πολὺ πὺ τίποτα δὲν μποροῦσε νὰ τὸν ἀποκλείσει ἀπὸ τὴν τελευταία

του Θεία Κοινωνία. Μὲ κόπο κατέβηκε, σκοτάδι ἀκόμα, στήν Ἀκολουθία. Μερικοὶ μοναχοὶ πρόσεξαν μίαν ἄλλη διάθεση στὸ πρόσωπο τοῦ Γέροντα. Ἰλαρότητα ὑπέρμετρη, ἀγάπη ξεχειλίζει ὁλόκληρος, τὸ ἀγγελικὸ του χαμόγελο ἀτέλειωτο. Ἐγινε ἡ Ἀκολουθία. Ἐψαλε γονατιστὸς τόσο ἄνετα καὶ ἀναστάσιμα, λὲς καὶ δὲν ἦταν ἄρρωστος.

Ἡ θεία φωνὴ του γέμιζε τὸ ναό, ἐξαίσια μελωδία, λὲς καὶ ψέλνανε πολλοὶ ἄγγελοι μαζί.

Στὶς 10 ἡ ὥρα ἐξομολόγησε τὸν ἀγιορεΐτη διάκονο Γεννάδιο, στὸν ὁποῖο εὐχάριστα μὰ σταθερὰ εἶπε μεταξὺ ἄλλων:

– Καλὰ ποὺ ἦρθες, νὰ εἶσαι ποὺ θὰ μὲ ἀλλάξετε, μὴ φεύγεις.

Ὁ διάκος διαμαρτυρήθηκε μὲ διάφορα λόγια γιὰ τὰ περὶ θανάτου τοῦ Γέροντα, μὰ ἐκεῖνος ἐπέμενε.

Τελειώνοντας τὴν ἐξομολόγηση ἔδειχνε κουρασμένος, ἀλλὰ διατηροῦσε χαρμόσυνη διάθεση. Σηκώθηκε, πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι τὸ διάκο καὶ βγήκανε ἀπὸ τὸ ἐκκλησάκι. Προχώρησαν, κατεβήκανε...

τὰ σκαλιὰ καὶ μπήκανε στὸ ναό. Ἐκανε τὴν προσευχή του, ἀσπάστηκε ὅλες τὶς εἰκόνες, εὐχαρίστησε καὶ δοξολόγησε. Μὰ πλέον ζοῦσε ἄλλες καταστάσεις. Μέσα του κι ἔξω του αὐγαζόταν ἀπὸ θεῖο φῶς – γι' αὐτὸ ἡ εὐφροσύνη καὶ ἰλαρότητα τοῦ προσώπου του. Τὴν θαυμαστὴ κατάσταση τούτη ἀξιώθηκε νὰ δεῖ μόνο ἓνας

μοναχός, ὁ Ἐφραίμ. Καθάριζε τὰ μανουάλια τοῦ ναοῦ καὶ εἶδε τὸν μακαριστὸν Γέροντα νὰ μπαίνει μεταμορφωμένος. Ἦλαμπε ὁλόκληρος καὶ ἀκτινοβολοῦσε χαρὰ καὶ ἀγαλλίαση. Στάθηκε ἀκίνητος καὶ τὸν παρατηροῦσε πλημμυρισμένος καὶ ὁ ἴδιος ὁ Ἐφραίμ ἀπὸ ἀγαλλίαση καὶ ἔκπληξη.

Βγῆκε ἀπὸ τὸ ναὸ καὶ μὲ τὸ διάκο φέρανε γύρω γύρω τὴν Μονὴ ἐσωτερικά. Ἔβλεπε ὅλους τοὺς χώρους, ὅλους τοὺς μοναχοὺς, τοὺς εὐλογοῦσε εἰρηνικὰ καὶ τοὺς μετέδιδε ἀγαλλίαση, ποὺ διαχυνόταν ἄφθονη ἀπὸ τὸ ἀγγελικὸ τοῦ πρόσωπο. Ἀφοῦ τελείωσε ὁ γύρος αὐτός, ἤθελε νὰ βγοῦν ἔξω ἀπὸ τὴ Μονή. Βγήκανε ἀπὸ τὴν νότια πόρτα. Προχώρησε σιγὰ σιγὰ δεξιὰ. Σταμάτησε στὸ ἐργαστήριό κι εὐλόγησε μὲ ἄπειρη ἀγάπη τοὺς ἐκεῖ μοναχοὺς. Πάλι πρὸς τὰ δεξιὰ, ἐνῶ σταματοῦσε στὰ ἐκκλησιάκια καὶ σταυροκοπιότανε πολλὰς φορές. Ἀνέβηκε ἀκόμα ψηλότερα, βορειοδυτικά. Ζήτησε νὰ τὸν βοηθήσει ὁ διάκος ν' ἀνεβοῦνε ἀκόμα λίγο. Ἀπὸ ἐκεῖ τὸ μοναστήρι φαινότανε ὅλο. Σὰν ἀπὸ ἀεροπλάνο. Ἦταν ὠραῖο, ἀνακαινισμένο, φροντισμένο... καὶ τὸ ἔχε βρεῖ ἐρείπιο, διαλυμένο, ξεχαρβαλωμένο καὶ πολὺ μικρότερο. Τώρα καὶ ἀνακαινισμένο καὶ γεμάτο μὲ καλοὺς μοναχοὺς.

Τὸ κοίταζε ἀπὸ ἐκεῖ ψηλὰ καὶ δὲν τὸ χόρταινε. Τὸ βλέμμα τοῦ εἶχε τόση ἀγάπη γιὰ τὸ μοναστήρι.

– Ἔλα, παιδί μου. πᾶμε.

Γυρῖσανε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά. Σχεδὸν μεσημέρι.

Κατάκοπος, μετὰ τὸ μεσημέρι, ἀποσύρθηκε γιὰ λίγο στὸ κελί του. Ἐφτασε ὅμως ὁ π. Ἀλέξιος, ποὺ ἔπρεπε γιὰ πρώτη φορὰ νὰ κάνει κηδεῖα. Νέος ἱερέας καὶ δὲν ἤξερε τὸ τυπικὸ καὶ πὼς ψάλλεται. Μὲ ὑπομονὴ ὁ μακαριστὸς γέροντας τοῦ εἶπε πὼς θὰ κάνει τοῦτο, πὼς ἐκεῖνο. Κι ἔπιασε νὰ τοῦ ψέλνει τροπάρια τῆς νεκρώσιμης Ἀκολουθίας. Ἐψελνε καὶ ὁ Ἀλέξιος, μὰ ὁ Γέροντας ἔψελνε πολὺ ὠραῖα. Ἐκπαγλα καὶ χαιρότανε ὅλο καὶ περισσότερο. Σὲ κάποια στιγμή ὁ Ἀλέξιος νόμισε ὅτι ἔμαθε νὰ ψέλνει τὴν νεκρώσιμη Ἀκολουθία καὶ ἤθελε νὰ φύγει, εὐχαριστώντας καὶ παίρνοντας τὴν εὐχὴ τοῦ Γέροντα. Ἐκεῖνος ὅμως ἐπέμενε νὰ τὴν ψάλουνε ὅλη ἀπὸ τὴν ἀρχή. Ἔτσι κι ἔγινε. Τὴν ψάλανε ὁλόκληρη, καὶ ὁ γέροντας ἦτανε ὅλο χαρὰ κι εὐφροσύνη.

Ἐφυγε μετὰ τὶς 2 ἡ ὥρα ὁ π. Ἀλέξιος κι ἔμεινε μόνος ὁ γέροντας. Στὶς 3.15 τοῦ χτύπησαν τὴν πόρτα γιὰ καφὲ καὶ τοῦ εἶπαν ὅτι ἦρθε ἡ Γερασιμία. Κι ἐνῶ δύσκολα δεχότανε στὸ κελί. εἶπε μόνος του:

-Νὰ ἔρθει. Αὐτὸ τὸ παιδί ἔχει ἀνάγκη, πρέπει νὰ τὸ δῶ!

Ἀργότερα δέχτηκε τὴν Γερασιμία, γιὰ ἐξομολόγηση. Ἔβαλε τὸ πετραχήλι του,

ἔκατσε στὴν ἄκρη τοῦ κρεβατιοῦ, βλέποντας τὸν Ἐσταυρωμένο, καὶ ἄρχισε. Τὴν ἄκουσε προσεχτικά, τὴν συμβούλεψε, τῆς ἔδωσε κουράγιο... καὶ ξαφνικὰ μὲ ἀλλοιωμένη ὄψη τῆς λέει:

-Ἐδῶ, παιδί μου, εἶναι ὁ ὁσιος Δαβίδ... Καὶ ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος... ψάλε τὸ Ἀπολυτίκιό τους...

-Παιδί μου, ἄνοιξε τὴν πόρτα, ἦρθαν οἱ πατέρες.

Πράγματι, ἔφταναν στὴν πόρτα οἱ πατέρες. Τὴν στιγμή ποὺ στράφηκε στὴν πόρτα ἡ Γερασιμία, δοκίμασε ὁ γέροντας νὰ σηκωθεῖ, νὰ σταθεῖ στὰ πόδια του... Μὰ τὴν ἴδια στιγμή εἶπε «ζαλίζομαι, ζαλίζομαι...» κι ἔγειρε, χάνοντας τὴν εὐστάθειά του. Πρόλαβε ἡ κοπέλα κι ἔπιασε λίγο τὸν γέροντα καὶ τὸν βοήθησε νὰ μὴ χτυπήσει πολύ, πέφτοντας στὸ πάτωμα. Ἡ ἀναπνοὴ του ἦτανε πολὺ δύσκολη καὶ προσπαθοῦσε. Συγχρόνως ἔμπαιναν καὶ οἱ πατέρες μὲ πρῶτο τὸν π. Ἰλαρίωνα. Ἀμέσως σύγχυση, φόβος, πανικός, κλάματα... Γονάτισε δίπλα του ὁ π. Κύριλλος, πῆρε νὰ τοῦ τρίψει τὰ χέρια... ἄλλοι μοναχοὶ τρέξανε στὸν Ἅγιο Χαράλαμπο καὶ κλαίγοντας κάνανε Παράκληση. Ἄλλος ἔτρεξε νὰ τηλεφωνήσῃ σὲ γιατρό. Ὁ σφυγμὸς τοῦ μεγάλου ἀσκητῆ φάνηκε νηματοειδής, ἀνεπαίσθητος... Τὸ πρόσωπό του πῆρε λίγο κοκκινωπὸ χρῶμα... ἔμεινε ἥρεμο, χωρὶς ἀγωνία... καὶ μία στιγμή ἔκανε μὲ τὰ σεπτὰ χεῖλη του ἓνα μικρὸ φύσημα...

Αὐτὸ ἦταν, σὰν πουλάκι παρέδωσε τὸ πνεῦμα. Στὶς 4.17 τὸ ἀπόγευμα, ὁ μακαριστὸς γέροντας ἄφησε τὸ φθαρτὸ κόσμο τοῦ πόνου. Μπήκε σὲ μακάρια μονὴ τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ.

Ὁ Μακαριστὸς Ἰάκωβος Τσαλίκης,
Καθηγητῆς Στυλιανὸς Γ. Παπαδόπουλος,
Ἐκδόσεις «Ἀκρίτας»

